

65. *An opera debeant omnia in una hebdomada adimpleri; et hic de oratione, et eleemosyna, et etiam de commutatione.*
 66. *An ex invalida confessione auferatur reservatio, et censura.*
 67. *An peccet absolutus postea non adimplendo opera.*
 68. *Qui reservati obliviscitur.*
 69. *Qui peccat in confidentiam jubilæi.*
 70. *An antequam damno satisfiat, etc.*
 71. *In jubilæo a quibus casibus, et censuris potest absolvi.*
 72. *Nonnulla circa annum sanctum adnotantur*

62. Loquendo de indulgentiis in generali, indulgentia definitur: *Gratia qua remittitur poena temporalis, opere præscripto præstito; idque per absolutionem in subditos, per suffragium in defunctos.* Declaravit autem Trident sess. 25. *Decr. de Indulg.* Ecclesiam a Deo habere facultatem indulgentias concedendi, et eam ab antiquis temporibus illis usam fuisse; unde Concilium excommunicatione damnat eum qui inutiles esse indulgentias diceret, aut qui eam potestatem in Ecclesia esse negaret. Ad lucrandas indulgentias tria requiruntur: 1. Ut adsit causa rationabilis, et proportionata. 2. Ut opera præscripta adimpleantur. 3. Ut persona sit in gratia, saltem cum ultimimum opus præscriptum pont: alioquin non lucrabitur indulgentiam, neque pro se, neque pro defunctis, quicquid dicant alii (1). Deinde notandum 1. indulgentiam non spirare morte concedentis, nisi adsit clausula, *Ad beneplacitum nostrum.* Notandum 2. indulgentias intelligi debere, ut Indulti verba sonant, quia error, licet communis esset, hoc non supplet. Contra, cum sint gratiæ, large interpretandæ sunt; unde fit, quod si tempus non determinatur, perpetuæ intelligendæ sunt. Notandum 3. indulgentiam esse alteram plenariam, sive totalem, quæ ab omni poena liberat: alteram partialem, ut sunt septem et quadragenæ, quibus in-

(1) Lib. 6. n. 533.

telligitur tolli illa poena, quæ tolleretur per jejunium illorum annorum, aut dierum, qui in Indulto exprimuntur (2).

63. Dicit autem Busemb. non lucrari indulgentiam plenariam eum, qui ab omni culpa, etiam veniali, non est immunis. Sed multi alii aa., ut Laym. Wigandt, Sporer, Viva, Pellizar. et Renzi, tenent quod quamvis peccatum sit veniale, si non est remissum quoad culpam, neque remitti potest quoad poenam, ut certum est cum s. Thom. (3); nihilominus veniale non remissum non impedit, quominus remittatur poena debita aliis peccatis jam remissis; quia sicut non repugnat, ut remittatur culpa unius venialis, quin remittatur culpa aliorum; ita etiam de poena dici potest, et non sine ratione talis esse præsumitur Pontificis intentio (4). In sequenti numero, loquendo de jubilæo, dicemus alia quæ etiam ad hanc indulgentiarum materiam pertinent.

64. Procedendo igitur ad loquendum de jubilæo, antequam ad dubia, quæ super hac re occurrunt, descendamus, multa hic adnotare oportet, quæ declaravit Benedictus XIV. in sua Constitutione, *Inter præteritos*, edita die 3 decemb. 1749. (5); in qua (ut ipse alibi declarat) voluit de medio tollere multas quæstiones, quas super hac re dd. agitabant. Ea, quæ declarata fuerunt, sunt sequentia: 1. Clausula *Vere poenitentibus, et confessis*, in jubilæo intelligenda est de vera confessione, contra opinantes non opus esse confiteri eum, qui a culpis gravibus erat immunis; ita in jubilæo; sed pro aliis indulgentiis ait Pontifex hoc pendere ab Indulti verbis, an requirant confessionem uti conditionem, an Indulti dispositionem (nota quod Clemens XIII. declaravit, semper requiri confessionem ad lu-

(2) Lib. 6. n. 534 et 535. — (3) Suppl. q. 27. a. 1 — (4) N. 534. v. certum. — (5) In Bull. tom. 3. p. 440. et edit. Mechl. t. 8. p. 6.

crandas indulgentias). 2. Omnes visitationes ecclesiarum præscriptæ debent uno die compleri, incipiendo a media ad mediam noctem, aut a vespere ad vespere alterius diei. 3. Indulgentiæ concessæ. *Ad beneplacitum nostrum*, morte Pontificis spirant. 4. Indulgentiæ pro vivis non possunt applicari pro defunctis. 5. In jubilæo non potest absolvi hæresis externa. 6. Clausula, *Communitio votorum fiat dispensando*, intelligitur, ut commutatio non sit multo inferior opere promisso. 7. Facultas commutandi opera pia non intelligitur in confessionem, aut Communionem (præterquam cum pueris), nec in orationem necessariam in visitatione; nec cætera opera præscripta possunt commutari in ea quæ alia causa jam debentur. 8. In quolibet jubilæo vetitum est confessario absolvere proprium complicem in peccato turpi. 9. Jubilæi facultate non gaudent, qui perati non sunt ad illud lucrandum, et ad operibus præscriptis satisfaciendum. 10. Vota tantum intra confessionem commutari possunt. 11. In jubilæo a confessario semper debet aliqua injungi poenitentia in confessione. 12. Non possunt commutari vota in damnum tertii, et præcipue votum perseverantiæ quod in aliquibus congregationibus emittitur, nam illud contractus naturam assumit. 13. Qui in mortale post confessionem labitur, iterum confiteri debet, si indulgentias jubilæi lucrari cupit, ut saltem ultimimum opus injunctum in statu gratiæ ponatur; sed non adest obligatio replicandi visitationes. 14. Ad lucrandas indulgentias sufficit oratio vocalis; et qui mentaliter orat, adjungat aliquam vocalem. 15. Facultate jubilæi semel tantum quis gaudere potest; sed indulgentias, qui opera præscripta repetit, utique pluries lucrari potest hoc tamen non intelligitur de indulgentiis concessis visitantibus præscriptis diebus aliquam ecclesiam. 16. In concessione facultatis absolvendi a cen-

suris *Bullæ Cæne* non includitur facultas absolvendi ab hæresi externa. 17. Qui jam est absolutus a censuris, aut dispensatus a voto, non reincident in eas, si jubilæum non lucratur. 18. Facultas data Monialibus eligendi confessarium intelligitur de approbato ad Moniales (1). Notandum hic denique quod Regulares possunt confiteri apud quemcumque sacerdotem ab Ordinario approbatum etiam secularem, ut declaratum fuit a Gregor. XIII. apud Peyrinum (2), et etiam ab Alexandro VII. in Constitutione Unigenitus.

65. Quæritur 1. an ad lucrandum jubilæum omnino in alterutra hebdomada omnia opera præscripta perfici debeant? Negant Castrop. Bonac., etc.; consentit Laym. si aliqua adfuerit causa. Sed affirmant Sanch. Lugo, Spor. Renzi, Viva, etc., et his ego etiam adhæreo, tum quia talis est usus fidelium, tum quia videtur is esse Indulti sensus, cum ibi conceditur jubilæum ei qui perficit opera diebus alterius (non autem dicitur *utriusque*) ex duabus hebdomadis. Probabilissimum tamen est confessionem, et Communionem posse fieri tam in prima, quam in Dominica immediate sequenti (3). Dicunt Sanch. Ugol. Busemb., etc. quod qui jubilæum in patria lucrari neglexisset, bene posset illud postea lucrari alibi ubi etiam illud duraret. Dicunt insuper Bonac. et Diana posse lucrari etiam in patria, cum ille ex invincibili ignorantia ignoraverit jubilæum publicatum fuisse (4). Loquendo hic de opere injuncto ad lucrandum jubilæum, quoad orationem vocalem in visitatione alii requirunt 7. *Pater* et *Ave*; alii dicunt sufficere quinque. Circa autem eleemosynam, quanta esse debeat, duo consideranda sunt: primo verba indulti, si dicant *uniuscujusque facultate*, aut *prout devotio suggeret*: secundo causa, quia si ele-

(1) Fusius l. 6. n. 536. — (2) Peyr. de privileg. reg. 4. t. 3. c. 4. n. 8. — (3) l. 6. n. 537. — (4) n. 535. v. 4. qui.

mosyna imponitur in subsidium alicujus piæ operæ, tunc debet esse uniuscujusque viribus correspondens; si autem dumtaxat ad exercendam misericordiam, tunc sufficit quancumque parvam summam præstare. Etiam pauperes debent elemosynam largiri; sed pro Religiosis, filiis familias, et pro uxoribus, sufficit ut cum intelligentia eorum a Superioribus pro ipsis præstetur. Denique quoad jejunia, si quis applicare vellet jejunia ad quæ ex voto, vel alia lege tenetur, hæc utique non sufficiunt (1). Advertendum quod cum datur facultas opera præscripta commutandi, hoc potest efficere quilibet confessarius (etiam extra confessionem), ut declaratur in Bulla indulgentiarum Gregorii XIII. cum ibi dicatur, quod nomine confessarii venit quilibet approbatus; ita Busemb. cum Henriq. et Præpos. (2).

66. Quæritur 2. an ob confessionem invalidam in jubileo auferatur reservatio peccatorum, et an a censuris absolvatur? Cum confessio est nulla culpabiliter, nempe sacrilega, omnino negandum est cum Lugo, et Viva, etc., quicquid dicant alii; tum ex regula illa quod *fraus nulli patrocinari debet*; tum magis quia Pontifex in cit. Bulla declaravit non posse facultatibus gaudere, nisi eum, qui ad consequendum jubileum præparatus sit. Si vero confessio sit nulla ex defectu doloris, sed culpa haud cognita, tunc volunt Lugo, Coninch. Viva, etc. reservationem auferri, quia tunc poenitenti verus est animus jubileum lucrandi. Sed hoc non obstante, negant Bonac. Rodriq. Reginald., etc., et huic sententiæ ego adhæreo, dum Benedict. XIV. in Constitut. supra cit. n. 64. *Inter præteritos* §. 62. declaravit quod facultates conceduntur *velut præparatio ad consecutionem jubilei*: igitur non præsumitur Pontificis voluntas esse, ut facultatibus gaudeant ii quos fa-

(1) n. 538. quær. 41. et 42. — (2) n. 534. v. 45. quando.

cultates non præparant ad consequendum jubileum (3).

67. Quæritur 3. an peccet graviter qui, postquam a reservatis absolutus fuit, reliqua opera præscripta negligit? affirmant Suar. Vasq. Fill. etc.; sed communius negant Sanch. Lug. Bonac. Castrop. Spor. Salm., etc.; quia in tali casu non apparet talem adesse obligationem, nec ex jubilei natura, nec ex Pontificis, aut confessarii præcepto. Cæterum, ut declaravit idem Pontifex, iste in reservationem, aut censuras minime reincidenter (4).

68. Quæritur 4. an qui confitetur in jubileo, et reservati obliviscitur, possit a quocumque confessario absolvi? Certum est quod possit, si confessarius jubilei expresse eum a reservatis oblitis absolvere intellexit; secus autem, si hoc non intellexit; ita Bonac. Vasq. Sayr., etc.; sed probabilius affirmant Nav. Sanch. Suar. Viva, Croix, etc., dum præsumitur confessarius omnia beneficia, quæ potest, poenitenti suo conferre velle. Et idem probabiliter dicunt Less. Castrop. Sanch. Spor. Viva, etc. contra alios, de votorum commutatione; quia vi jubilei poenitens quoddam acquisivit jus ad talem commutationem. Omnes autem conveniunt, quod si quis cœpit confessionem intra jubileum, potest deinde absolvi ab eodem confessario; et etiam a reservatis post jubileum commissis, ut probabiliter dicunt Sanch. Viv. Bos. et alii (5); idem probabiliter dicunt Suar. Sanch. et Emanuel. (contra Conc.) de eo, qui confitetur animo consequendi jubileum, et deinde non consequitur; dum per absolutionem jam absolute auferitur reservatio quin ab eventu futuro pendeat (6). Si vero poenitens confitetur Superiori extra jubileum, et recordatur reservati, vide dicenda n. 140.

69. Quæritur 5. an possit absolvi (3) l. 6. n. 537. quær. 2. et v. si autem — (4) ib. quær. 3. — (5) n. 537. quær. 4. in fin. (6) ib. quær. 5.

a reservatis peccans in jubilei confidentiam? Alii negant, et probabiliter, quia non præsumitur Pontifex velle fovere iniquitatem. Sed alii communius et probabilius id affirmant, quia non limitanda est facultas sine limitatione concessa. Nec dicere valet ita fovere iniquitatem ea remedia, quæ Superiores peccantibus præparant (1).

70. Quæritur 6. an virtute jubilei possit absolvi a censuris, qui aliquem damnificavit, antequam satisfecerit, si adest clausula: *Non absolvatur, nisi satisfacta parte*? Affirmant aliqui dd. dicendo præfatam clausulam potius importare suasionem, quam conditionem; sed negant Suar. Vasq. Spor. Viva, etc., et hodie omnino hoc tenendum est, ut declaravit Benedictus in præfata Bulla. Si tamen debitor omnino satisfaciendo non esset, potest utique absolvi; modo satisfaciendi, cum poterit, juramentum præstat, ut in eadem Bulla cautum est. Quod si, cum possit, non satisfecerit, aliqui volunt reincidente in censuras; sed probabilius est oppositum cum Sa, Bos. Spor. Viva, etc.; nam ex *cap. Ad reprimendam de Offic. Ord.* reincidentia non incurritur, nisi in lege exprimat. Cæterum, debitor poenitus ab omni satisfaciendi debito liberabitur si pars laesa remittet injuriam; sed hic bene advertit Croix cum Fillac. et Bonac. contra Vivam et Dianam, 1. non sufficere monachi offensi remissionem, si injuria in totum monasterium redundat; 2. debitorem liberari, si offensus justam satisfactionem respuit; 3. si debitor non possit tunc sine gravissimo damno suo satisfacere (2); sed hoc intelligendum juxta dicta *tr. 10. n. 55 et 117*.

71. Quæritur 7. a quibus casibus et censuris possit confessarius absolvere tempore jubilei? Communis est sententia, cum Suar. Laym Vasq. Spor. Viva, etc., facultatem in jubileo concessam absolventi a papa-

(1) lb. quær. 6. — (2) lb. quær. 7.

libus, intelligi etiam de episcopalibus; et licet hæretici non possint absolvi, possunt tamen absolvi eorum fautores, et ii qui legunt vel imprimunt libros de hæresi tractantes, et etiam blasphemi hæreticales: ita Lug. Sanch. Bos. Suar. Viva, Croix, etc., quia talia peccata non sunt proprie hæresis formalis (3). Possunt etiam absolvi publici clericorum persecutores, et alii nominatim excommunicati, vel suspensi: sed circa censuras nominatim inflictas ab homine, declaravit Papa ab istis posse absolvi tantum ad effectum indulgentias consequendi (4). Et quoad irregularitates, dixit quod præscindendo a questione, an irregularitates ex delicto habeant rationem censuræ sive pænæ, super illis dispensari possit tantum, quæ ob censuræ violationem incursum sunt (5).

72. Loquendo de jubileo anni sancti, præcipue notandum est 1. quod eo tempore omnes indulgentiæ pro vivis suspenduntur; non autem pro defunctis, et pro constitutis in mortis articulo, ut apparet ex Decreto Urbani VIII. apud Busemb. nec indulgentiæ concessæ particularibus ab aliis quam a Papa. Notandum 2. quod in anno sancto suspenditur etiam facultas absolvendi a casibus papalibus, et dispensandi a votis, etc., concessa in ordine ad lucrandum indulgentiam plenariam. Sed non suspenditur facultas data Episcopis a Trident. in *cap. 5. Licet, sess. 24.*; nec facultas dispensandi super impedimentis matrimonii, aut petendi debitum, etc., quæ facultates Episcopis competunt de jure communi; ita Busemb. cum Zerol. et Quint. (6). Addit Busemb. cum Sanch. et aliis, nec suspendi facultates Regularibus concessas vi suorum privilegiorum absolvendi a reservatis, etc.; sed Benedictus XIV. in cit. Constit. declaravit oppositum, dicens suspendi om-

(3) l. 6. n. 537. quær. 8. — (4) ibid. v. sed hic dubit. 4. — (5) ib. dubit. 2. — (6) n. 535. resp. 2.

nes facultates tam ad effectum indulgentiarum, quam ob alias causas (1). Idem declaravit ibidem quod per verbum *incotæ* intelliguntur morantes in urbe Romæ, animo ibi per majorem anni partem morandi.

CAPUT V.

De ministro sacramenti poenitentiae.

73. Minister Sacram. Poenitentiae nullus alius quam sacerdos esse potest, nam solis sacerdotibus data fuit peccata remittendi potestas: *Accipite Spiritum Sanctum, quorum remisistis peccata, etc.* Joan. 20. 22. 23. Et quod dicit s. Th. post sententiarum magistrum, nempe quod in necessitate debeat poenitens cui potest, etiam non sacerdoti, confiteri, quia tunc supplet Deus, intelligitur, ut explicant alii dd., non de præcepto, sed ut tali actu humilitatis excitetur ad contritionem, aut ut solamen, aut consilium recipiat. Dicunt dumtaxat multi cum s. Antonin. Panorm. Ledesm. Sanch., etc., quod in mortis articulo, si desit sacerdos, possunt clerici absolvere a censuris, ne infirmus sepultura, et suffragiis careat: sed probabilius id negant Lug. Laym. Castrop. Salmant., etc., quia hoc nunquam in Ecclesia fuit in usu: tanto magis quod juxta Rit. si excommunicatus cum poenitentiae signis decesserit, potest absolvi ejus cadaver ab habente facultatem. Ad hoc autem, ut sacerdos valide hoc Sacramentum ministrare possit, præter Ordinis potestatem requiritur, ut habeat ab Ecclesia jurisdictionis potestatem, et juxta Trid. etiam Episcopi approbationem. Hoc tamen non currit pro Regularibus; dum hi confiteri possunt cuicumque sacerdoti, etiam non approbato, modo a Prælato suis concedatur Monialibus exceptis, quæ, licet exemptæ, sicut statuit Greg. XV., non possunt confiteri, nisi sacerdotibus approbatis pro ipsis ab Ordinario loci (2).

(1) n. 536. ad 6. — (2) l. 6. n. 539. et seq.

PUNCTUM I.

DE APPROBATIONE CONFESSARIUM.

74. *Necessitas approbationis Non est necessarium examen.*
 75. *Si approbatio injuste revocetur. An successor possit ad examen revocari, etc.*
 76. *An sacerdos simplex possit absolvere a venialibus.*
 77. *An parochus possit sibi adsciscere parochum alterius diocesis.*
 78. *An ejusdem diocesis.*
 79. *Quinam Episcopus approbare potest.*
 80. *An regulares approbati in una diocesi, etc.*

74. Approbatio non est jam jurisdictionis collatio, sed est judicium a Trident. requisitum de sacerdotis habilitate ad jurisdictionem recipendam. Super hoc notanda sunt 1. quod licet peccaret Episcopus, qui injuste approbationem alicui negaret, nihilominus sine hac nemo potest confessiones audire, uti constat ex propositione 13. damnata ab Alexand. VII. quæ dicebat: *Satisfacit præcepto annuæ confessionis qui confitetur Regulari, Episcopo presentato, sed ab eo injuste reprobato.* Et in quantum ad Regularium privilegia quæ opponuntur, respondent. Salm. privilegia loqui, cum ipsis negata est injuste jurisdictione, non autem approbatio (3). 2. Ad approbationem non requiri necessario examen, sed sufficere prudens Episcopi judicium de habilitate sacerdotis; ita Laym. Coninch. et Busemb. Dicunt item Salmant. quod licet Prælatus interne aliquem reproberet, tamen approbaret eum externe, hoc sufficeret ad conferendam jurisdictionem (4). Notandum 3. quod Episcopus potest hanc dare approbationem etiam per alios, nam hic est actus non Ordinis, sed jurisdictionis (5).

75. Notandum 4. approbationem posse limitari quoad personas et tempus et locum. Si autem data esset

(3) n. 546. — (4) n. 545. — (5) n. 550. v. 3. episc.

absolute, non dubitatur quin peccaret Episcopus, si justa non existente causa eam revocaret. Dubium restat an talis revocatio injusta non solum esset illicita, sed etiam invalida? Alii negant; sed affirmant Suar. Lugo Castrop. Conc. Salm., etc., dicendo quod sine justa causa non potest privari confessarius jure suo jam acquisito. Cæterum recte advertit Lugo, quod in dubio revocatio præsumi debet justa; et hoc posito, sententia præfata difficulter potest deduci in praxim, dum Episcopo in revocanda approbatione multe possunt esse causæ, quæ confessario ignotæ sunt (1). Notandum 5. Episcopum successorem ex juxta causa ad examen revocare posse omnes confessarios approbatos a prædecessore, etiam parochos, modo vehemens eorum imperitiæ adsit suspicio, ut decrevit S. C. 15. Jan. 1667. (2); et etiam mendicantes, ut recte dicunt (contra aliquos) Suar. et Lugo; et super hoc refert Cabas. Alexand. VII. 30. Jan. 1656. in causa Episcopi Andegav. quæ cum diversis Ordinibus regularibus agebatur, damnasse ut erroneam hanc propositionem: *Non possunt Episcopi limitare seu restringere approbationes quas Regularibus concedunt ad confessiones audiendas, neque ulla ex parte revocare.* Et præterea refert decisum fuisse in Concilio status Galliarum Episcopum non teneri reddere rationem revocationis approbationum (3). Notetur hic insuper S. Pium V. in Constitut. Romani Pontificis, dixisse quod regulares approbati ab Episcopo prædecessore, ab Episcopo successore examinari de novo poterunt, et si minus idonei reperti fuerint, reprobari. Hinc inferunt multi aa. ut Silv. Mirand. Fagund. Cespida Nicolius, et alii apud Ferraris, Vicarium Capitularem non posse auferre facultatem Regularibus ab Episcopo approbatis, nec ad examen revocare,

(1) N. 551. — (2) apud Lambert. nouif. 9. n. 46. — (3) l. 6. n. 552.

modo approbatio ab Episcopo data non esset cum clausula, *Ad beneficium nostrum*; tunc enim morte Episcopi expirat. Nunc restant hic discutienda 4. dubia.

76. Dubitatur 1. an confessiones venialium factæ sacerdoti simplicia sint illicitæ ac invalidæ? Quod sint illicitæ hodie in dubium revocari nequit post Decr. Innoc. XI. apud Bonac. (4) 12. febr. 1679. in quo non solum præceptum fuit Episcopis: *Ne permittant, ut venialium confessio fiat sacerdoti non approbato ab Episcopo*; Sed præterea hoc vetitum fuit ipsis sacerdotibus, cum ibi dicitur: *Si quicumque sacerdotes secus egerint, sciant Deo se rationem reddituros.* Dubium ergo restat, an hujusmodi confessiones sint etiam invalidæ? Communissima est sententia quæ negat; sed cum valde probabile sit talem facultatem non habere sacerdotes simplices directe a Jesu Christo (ut dicunt alii), sed ab Ecclesia, ut tenent Suar. Lugo Bonac. Conc. Ronc., etc., puto valde probabile esse cum p. Conc. Platel., etc., tales confessiones post Decr. Innoc. XI. hodie esse etiam nullas; nam non præsumitur Ecclesia velle jurisdictionem conferre eis, quibus expresse illa talis jurisdictionis prohibet usum (5).

77. Dubitatur 2. an parochus possit adsciscere parochos alterius diocesis ad audiendas confessiones in sua ecclesia? Affirmant Castr. Suar. Vasq. Lug. Wigandt, Conc. Bonac., etc., dicendo quod parochus in collatione parochiæ approbatur pro tota Ecclesia, ex eo quod dicit Trident. (sess. 23. cap. 15.): *Nullum posse confessiones audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis approbationem obtineat.* Ex quo inferunt omnem parochum approbationem universalem pro tota Ecclesia accipere. Sed probabilius hoc negant Laym. Barb. Piasec. Garc. Croix, etc. cum Lamb.

(4) Bonac. t. r. d. 5. q. 7. p. 2. — (5) l. 6. n. 543. v. quær.